

Irījas Bezdarbnieku
nacionālā organizācija

2008

Latvian
Language

Darba meklēšana Īrijā

Šajā brošūrā aprakstīts
plašs pakalpojumu klāsts
un pieejamais atbalsts,
kas jums noderēs darba
meklējumos.

Brošūra latviešu valodā

Darbs Īrijā

Pārcelšanās uz citu valsti un darba meklējumi jaunajā mītnes zemē, kur runā svešā valodā, pastāv citādi ieradumi un dzīves veids, var sagādāt grūtības. Ja meklējat darbu Īrijā pirmo reizi, ir svarīgi zināt, kur atrast informāciju, ar kādām oficiālām aģentūrām sazināties un kur meklēt palīdzību darba meklējumos.

Šajā brošūrā aprakstīts plašs pakalpojumu klāsts un pieejamais atbalsts, kas jums noderēs darba meklējumos. Ir akcentēti arī vairāki citi jautājumi, par kuriem jums vajadzētu zināt.

Darba atļaujas

ES, EEZ pilsoņi un Šveices pilsoņi

ES valstu pilsoņiem (Austrijas, Beļģijas, *Bulgārijas, Čehijas, Kipras, Dānijas, Igaunijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Grieķijas, Ungārijas, Itālijas, Īrijas, Latvijas, Lietuvas, Luksemburgas, Maltas, Nīderlandes, Polijas, Portugāles, *Rumānijas, Spānijas, Slovākijas, Slovēnijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes), EEZ valstu pilsoņiem (Norvēģijas, Islandes un Lihtenšteinas), kā arī Šveices pilsoņiem **nav vajadzīga** Īrijas darba atļauja.

*Svarīga piezīme

Bulgārijas un Rumānijas pilsoņiem var būt vajadzīga darba atļauja, lai Īrijā nepārtraukti strādātu 12 mēnešus.

Personas, kas nav ES, EEZ pilsoņi un Šveices pilsoņi

Personām, kas nav ES, EEZ pilsoņi un Šveices pilsoņi, darbam Īrijā **ir vajadzīga** derīga darba atļauja. Darba atļaujas izdod Uzņēmējdarbības, tirdzniecības un nodarbinātības ministrija (Department of Enterprise, Trade and Employment), telefons 00-353-1- 417 5333, tīmekļa vietne www.entemp.ie.

PPS numurs

PPS (Personal Public Service) numurs ir septiņciparu skaitlis, ko piešķir katrai personai un kas nepieciešams, lai kārtotu nodokļu, sociālās apdrošināšanas un sociālās labklājības jautājumus. Sākot darbu, jums darba devējam vajadzēs norādīt savu PPS numuru.

– PPS numura iegūšana

Pieteikties PPS numura saņemšanai var tad, kad jūs dzīvojat Īrijā. Pirms ierašanās Īrijā pieteikties PPS numura saņemšanai nevar.

– Pieteikšanās PPS numura saņemšanai

Jums būs jāaizpilda PPS numura pieteikuma veidlapa (REG 1), ko var saņemt vietējā Labklājības birojā (www.welfare.ie).

Lai apliecinātu savu identitāti PPS numura saņemšanai, jums būs vajadzīgi:

- derīga pase vai personas identitātes karte *un*
- apliecinājums tam, ka jūs vai nu esat dzimis, vai strādājat, esat bezdarbnieks, dzīvojat, jums jāmaksā nodokļus, vai arī mācāties kādā ES, EEZ valstī vai Šveicē, *un*
- apliecinājums par jūsu adresi* Īrijā.

Citus identifikācijas dokumentus **nepieņem**.

** Valsts iestādes oficiāla vēstule, izziņa vai Īpašuma Tres līgums, vai namīpašnieka, kura īpašumā jūs dzīvojat, vēstule. Uz visiem dokumentiem jābūt jūsu vārdam un adresei.*

– PPS numura saņemšana

Parasti PPS numuru atsūta pa pastu 3-5 darba dienās pēc apstiprinājuma. Saņemto vēstuli var izmantot kā PPS numura apliecinājumu.

Pieteikšanās darbam

Piesakoties darbā, var izmantot oficiālu un neoficiālu pieeju. Piemēram, darba meklēšana tieši celtniecības laukumā vai veikalā ir neoficiāla pieeja. Dažās darba vietās jāiesniedz CV - Curriculum Vitae (Résumé) un pieteikuma vēstule. Daži darba devēji vēlas, lai kandidāti aizpilda pieteikuma veidlapu, nevis iesniedz CV, vai arī pieprasa aizpildīt veidlapu papildus CV.

– CV (Résumé)

Curriculum Vitae vai CV (Résumé) ir dokuments, kurā sniedz kopsavilkumu vai izklāstu par atbilstīgo darba pieredzi, kvalifikāciju un izglītību. CV parāda, ka jums ir vajadzīgās prasmes un kvalifikācija, lai pildītu darbu, kuram piesakāties.

– Pieteikuma vēstule

Vēstulē paskaidro, kur jūs ievērojāt izsludināto vakanci, kāpēc jūs piesakāties un kāpēc jūs atbilstat konkrētajam darbam.

— Pieteikuma veidlapa

Veidlapās uzdod ļoti konkrētus un specifiskus jautājumus, lai noskaidrotu, vai jūs esat īstais kandidāts konkrētajam darbam. Darba devējs var jums lūgt aizpildīt pieteikuma veidlapu, nevis iesniegt CV.

Piezīme. Meklējot darbu, var noderēt priekšapmaksas mobilais telefons un e-pasta adrese.

Palīdzība, sastādot CV

Īrijā lietotais CV formāts atšķiras no citās valstīs izmantotā. Ir vairākas organizācijas, kas jums var palīdzēt sagatavot Īrijas darba tirgum pielāgotu CV. Tās var palīdzēt arī ar fotokopēšanu, faksu sūtīšanu un piekļuvi internetam. Parasti šie pakalpojumi ir bez maksas un pilnīgi konfidenciali.

— Kongresa centru tīkls (Īrijas Arodbiedrību kongresa centri – Irish Congress of Trade Unions Centres, ICTU) un citi resursu centri bezdarbniekiem

Šie centri palīdz sagatavot CV un atrast darbu.

Lai saņemtu sīkāku informāciju, lūdzu, sazinieties ar Īrijas Bezdarbnieku nacionālo organizāciju – INOU, Pilsoņu informācijas centru, ICTU kongresa centru tīklu vai Nodarbinātības un apmācības valsts iestādi – FÁS.

Darba meklēšana

Lai jūsu pūliņi būtu efektīvi, darba meklēšanu vajadzētu veikt plānveidīgi.

— FÁS

FÁS ir Īrijas Apmācības un nodarbinātības valsts iestāde. FÁS pakalpojumi ir pieejami visiem Eiropas Savienības pilsoņiem. FÁS sniedz konsultācijas un ieteikumus profesionālās karjeras jautājumos, ieskaitot informāciju par darba iespējām un apmācību. Lai iegūtu sīkāku informāciju, sazinieties ar vietējo FÁS biroju www.fas.ie vai apmeklējiet Eures tīmekļa vietni www.europa.eu.int/eures/.

— Darba klubi

Darba klubi var palīdzēt sagatavoties darba intervijām un noskaidrot darba iespējas, nodrošinot piekļuvi avīzēm, vakanču sarakstiem no FÁS, internetam un e-pastam (ja ir pieejams). Lai saņemtu informāciju par darba klubiem, sazinieties ar FÁS.

- Nodarbinātības aģentūras

Pilns nodarbinātības aģentūru saraksts atrodams Golden Pages telefona grāmatā vai tiešsaistē www.goldenpages.ie. Vairumam aģentūru ir tīmekļa vietnes, kurās var reģistrēties tiešsaistē – www.jobs.ie www.monster.ie www.irishjobs.ie.

- Avīzes

Darba sludinājumi tiek ievietoti tādas dienas avīzēs kā *Evening Herald* un *The Star*. Arī *The Irish Independent* (ceturtdienās), *The Irish Times* (piektdienās) un *Irish Examiner* (piektdienās) ir darba sludinājumu sadaļas.

Stāšanās darbā

Nodokļu maksāšana

Strādājot Īrijā, jāmaksā nodoklis par darba ienākumiem, ieskaitot darba pamatalgu, prēmijas, virsstundu darbu un dažus pabalstus.

Parasti nodokli maksā, sākot no pirmās algas, un darba devējs to atvelk tieši no jūsu algas.

Sākot darbu, jums darba devējiem jāiesniedz savs PPS numurs. Darba devējam jums jāizsniedz nodokļu kredītējumu (Certificate of Tax Credits) veidlapa jeb 12A veidlapa un jāpaskaidro, kurai nodokļu iestādei jums jāšūta aizpildīta veidlapa. Nodokļu iestāde jums un jūsu darba devējam atsūtīs nodokļu kredītējumu sertifikātu (Certificate of Tax Credits)*. Šajā sertifikātā norāda nodokļu kredītējumus, kas attiecas uz jums.

Ja darba devējs nesaņem nodokļu kredītējumu sertifikātu, tam no jūsu algas ir jāatvelk ārkārtas nodoklis. Atvilkta summa pieaug ar katru nedēļu, taču šī nauda vēlāk var tikt atmaksāta.

Sasniedzot noteiktu ienākumu līmeni, jums vajadzēs veikt sociālās apdrošināšanas maksājumus un, pārsniedzot noteiktu līmeni, arī veselības nodevu.

**Kredītējumi: nodoklis nav jāmaksā par visu ienākumu summu. Nodokli uzliek, kad nopelnīta un saņemta noteikta ienākumu summa.*

Lai saņemtu sīkāku informāciju par nodokļiem, sazinieties ar vietējo nodokļu iestādi, zvaniet 1890 333425 vai apmeklējiet www.revenue.ie

Bankas konta atvēršana

Lai saņemtu darba devēja maksāto alga vai saņemtu naudu pret čekiem, jums vajadzēs atvērt bankas kontu. Bankas kontu atvēršanu regulē stingri noteikumi.

Jums vajadzēs iesniegt divus dokumentus – vienu, kas pierāda jūsu identitāti, un otru, kas apliecina jūsu dzīves vietas adresi. Šo divu atsevišķo dokumentu vietā nevar izmantot vienu.

Jums var liegt atvērt bankas kontu tikai tāpēc, ka jums nav noteikta identifikācijas dokumenta. Bankas pieņem arī citus apliecinājuma veidus.

Lai saņemtu palīdzību, lūdzu, sazinieties ar Finanšu regulatoru (IFSRA) pa telefonu 1890 777 777 vai apmeklējiet šīs iestādes tīmekļa vietni www.itsyourmoney.ie

Sīkāka informācija

INOUE

Īrijas Bezdarbnieku nacionālā organizācija (Irish National Organisation of the Unemployed – INOU) ir federācija, kuru veido vairāk nekā 170 vietējie centri, grupas un bezdarbnieku grupas, kas iesaistīti cīņā pret bezdarbu.

INOUE pa telefonu un ar e-pasta starpniecību sniedz atbildes uz jautājumiem labklājības tiesību jomā, **bet tikai angļu valodā.**

Lai saņemtu sīkāku informāciju, sazinieties ar INOU pa telefonu **01-856 0088** vai sūtiet e-pastu uz welfareinfo@inou.ie vai apmeklējiet tīmekļa vietnes www.inou.ie un www.redundancy.ie

Pilsoņu informācijas centri (Citizens Information Centres – CIC)

Pilsoņu informācijas centru telefons ir 1890 777 121. Vietējo CIC kontaktinformāciju meklējiet telefona grāmatā vai apmeklējiet www.citizensinformation.ie. Bezmaksas un konfidenciali pakalpojumi.

